

värld i bild
KU

TIDSKRIFT FÖR
MORALISK UPPRUSTNING

Utkommer en gång i månaden

Utgives av IDÉ och KULTUR
Sveavägen 34 6 tr
111 34 Stockholm
Tel 08/ 10 34 56

Nr 3 — 1975

I redaktionen
Finn Harald Wetterfors
Jan Franzon
Gunnar Wieselgren
Lennart Sjögren ansv utg

Nordiska medarbetare
Einar Engebretsen och
Eva Riiise Hanssen Norge
Keld Jørgensen Danmark

Foto Sid 7 — Public Information
Office Nicosia

PRENUMERATIONSPRIS
per kalenderår (12 nummer)

Sverige kr 30 -
Postgiro 70 61 90 - 6

Finland mk 25 -
Postgiro 11 20 95 Helsingfors

Lösnummerpris kr 2 50 mk 2

© NY VARLD I BILD

Tryck Br Tengs Oslo

Omslagsbilden

Vijayalakshmi Subrahmanyam,
Indien, en av representanterna
för Asiens kultur med tusen-
åriga traditioner

ASIEN och EUROPA

Hur förstår och upplever vi européer den mångfasetterade kontinent som vi kallar Asien? Vi ser brottstycken av nod, krig, gerillakamp, korruption. Men vad vet vi om alla de rika kulturella egenarter som har ryms av andligt liv med tusenårig tradition?

Hur många gånger har vi i vast — européer och amerikaner — domt, bedomt och genom ett självrattfardigt handlande sårat dessa människor? Vanligen utan att ha en aning om det

Vi svenskar har under senare år engagerat oss på ett nytt sätt i Sydostasien. Men i vad mån skiljer vi oss från andra vasterlänningar när det galler kanslighet och inlevelse utan att mata andra med vår egen måttstock?

Den asiatiska musikalen «Asiens sång» (Song of Asia) rymmer en rikedom av allt det pulserande liv som inte kan matas med vanliga materialistiska mått vare sig ekonomiska eller politiska. Men det har givit människor i Asien, i Indokina likaval som i Indien, en ny förståelse av sig själva och sin uppgift. Detta har förändrat deras sätt att handla både i ekonomiska och politiska fragor.

När detta skrives foreligger möjligheten att «Asiens sång» kommer till Europa, valkomnade hit av bl a politiker från olika länder och med olika politisk syn. Det unika är att folk från Japan, Papua Nya Guinea, Indokina, Fiji, Indien och andra länder med så olika tradition och synsätt religiöst, kulturellt, politiskt låter mångfalden formas till en enhet. En Asiens rost som kan ge våra europeiska folk den livsimpuls som är nödvändig om vi inte skall forstelna i materialistisk nationalism.

Tänker man tanken ut, anar man vad det kan betyda i Afrika och Amerika, om Asien och Europa talade med en enda stamma.

Att prioritera

TANKANDE MANNISKOR har insett att världen måste förändras Om de rika fortsätter att bli allt rikare och de fattiga allt fattigare, medan jorden plundras på sina oersättliga naturtillgångar, så finns det ingen framtid för kommande generationer

For att världen skall bli anorlunda måste vi människor förändras Vilka är «vi»? Och vilka ska visa vägen?

En sak är saker Om alla människor skulle vara upptagna av sitt eget — sitt arbete, sin familj, sina privata affärer — så skulle det inte bli någon förändring till en mera osjälvisk värld

Detta innebar faktiskt att de som är ute för att förändra världen inte behöver vara särskilt många för att nå sitt mål Men de måste ha tid och krafter över för detta mål — medan majoriteten omkring dem inte hinner och orkar engagera sig för annat än sina egna intressen och problem

Det är mänskligt förklarligt om de flesta av oss tycker att vi har mer än nog av vårt eget i dagens samhälle och värld Många av oss har ett stressande arbete Vi har hus och hem, barn och barnbarn, bilar och prylar Hur ska vi — upptagna, jaktade, trotta — hinna klara av allt detta egna Det som vi ändå måste ta ansvar för och inte kan lasta över på andra Hur skulle vi darutover ha tid och ork att förändra världen?

Är det inte en uppgift för andra, för ledarna, för dem som har makten? Är det inte deras jobb att ta det ansvar för sam-

hället och världen som vi valjare överlamnat åt dem?

Men vilka är det egentligen som har — och tar — makten i denna tid? För talade man om «de styrande» Galler det om ledarna i dagens demokratier? Är de klara över kursen? Vad har de för ledstjärnor? Kan de säga sina valjare vart vi är på väg?

Det har sagts att en politiker tankar på nästa val medan en statsman tankar på nästa generation Hur många av våra politiker hinner och orkar vara statsman?

Forkrossande makt

Nu finns det faktiskt också i vår tid människor som gjort det till en prioritet i sitt liv att förändra världen Vi kan med ett gemensamt namn kalla dem för revolutionärer De har aldrig varit många — och de behöver heller inte vara det så länge majoriteten människor är upptagna av sin privata lilla värld

Det som kännetecknar de aktiva revolutionärerna är att de är mer intresserade och upptagna av att förändra samhället och världen än av sina privata små intressen Det är därför de får tid och ork att arbeta för det som de upplevt som någonting stort och vart att satsa sin tid och sina tillgångar på

Revolutionärerna är som sagt en minoritet, men de har fått en forkrossande makt i en stor del av vår värld — som de radikalt förändrat Majoriteten av självpptagna medborgare har tagits på sängen och yrvakna konstaterat att den lilla

värld, som de trott vara deras egen, plötsligt och för alltid gått förlorad

Kristenheten var från början en revolutionär minoritet som mer än någon annan bidrog till att förändra världen En sådan förändring har aldrig varit och kan aldrig bli bestående om den inte bars upp av enskilda kristna som gör den till en prioritet i sina liv Och varje gång världen på nytt hotats av våldsmakter, kaos och katastrof har profetiska roster vadjat till kristna revolutionärer att prioritera det enda nödvändiga Så gjorde Frank Buchman i sitt tal i S:t Nicolai kyrkoruin i Visby 1938, när världen då som nu gick mot en katastrof «Om inte vi och andra ser den större synen av andlig revolution, får vi kanske uppleva det andra slagets revolution»

Frank Buchman var mer än någon i sin samtid medveten om att det inte är tillräckligt att se kristna synen för världens förändring Visionärerna måste bli andliga och moraliska revolutionärer

Det kan låta som stora och tomma ord Men det galler helt enkelt en prioritering och därmed en högst personlig och praktisk fråga i vårt eget dagliga liv Det är frågan vad vi sätter först i vårt liv, hur vi använder vår tid, våra kroppsliga och andliga krafter, våra pengar och tillgångar

Att prioritera betyder inte minst att befria sig från allt det mindre viktiga i livet som vi inte behöver göra, inte äga och inte låtsas vara

Nils Gosta Ekman

Australiensisk fackförenings- ledare:

Välfärd är inte nog

En australiensisk familj får Kolmårdens Djurpark att generöst öppna sina grindar och lillflickan Vivianne får en harlig rundtur med besök inne i apburen, delfinbåtsfärd och mycket annat Mamma Tuis fortjusning går inte att ta fel på och storasyster Karen, blivande småskollärling, och bror Philip skall sent glomma den dagen Men vad för sorts man är det, som tar sin familj på en rundtur i Europa och på sådana äventyr? Hur har han råd? Han heter Jim Beggs och är ordförande för Melbournes 3600 hamnarbetare

Det är en man med bagge fotterna på jorden, en facklig funktionär som arbetar hårt för sina medlemmar Han besöker årligen 100-tals hem och sjukbäddar, då hans huvudsakliga arbete är att ta vara på medlemmarnas intressen vid sjuk- och olycksfall Han talar som en statsman men räknar sig själv bland de vanliga grabbarna Vad det gäller att ha råd, så har hela familjen jobbat extra och sparat för att resan skulle bli av innan det var dags för de äldsta att flytta hemifrån

Att starta med att ge en bild av Jims familj är en god introduktion av honom Han säger själv att många av de medlemmar som söker upp honom gör det för att de är oroliga för sin familjesituation och behöver hjälp och råd Och vi måste, säger Jim, ta ansvar för hela människan och hennes situation i familjen och i arbetslivet

De mänskliga relationerna betyder så mycket Det gäller

hemma och det gäller på arbetsplatsen Det kor ihop sig och i bagge fallen gäller det att ta itu med den mänskliga naturen Det gäller att lara människor en möjlighet att kommunicera med varandra Brustna kommunikationsleder finns i hemmet och är ganska vanliga såväl inom industrin som inom fackföreningsrörelsen Att lara sig att ge vidare den information man har på ett riktigt sätt är mycket viktigt Det är också viktigt att en människa kommer i den situationen att hon är villig att ta emot informationen som ges

For vanlig jobbare

På det senare kan jag själv utgöra ett exempel, fortsätter Jim Jag jobbade i hamnen i sju år och under den tiden var mitt huvudintresse att skjuta andra och andra fritidssysselsättningar Dessutom kunde jag givetvis skalla på arbetsgivaren och

på facket Men jag hjälpte aldrig till med det fackliga jobbet

En dag talade jag med en granne som varit på en MRA-konferens Han avbröt mitt klank på facket och arbetsgivaren med att säga Jim, om du vill ha en ändring till det bättre till stånd i hamnen så vet jag att den bästa platsen du kan starta med är dig själv Han talade också med mig om absolut arlighet, renhet, osjälviskhet och kärlek som grunden för mänsklig gemenskap

Jag tänkte att det där var fint för skeppsredarna, men en vanlig jobbare som jag kan inte leva den sortens liv Efter att ha tänkt på min grannes ord ett tag visste jag vad jag måste göra Jag bar tillbaka gods som jag stulit i hamnen under jobbet, inte därför att jag ville bli en snäll gosse, utan därför att jag kände att jag måste ställa till rätta det jag gjort gålet om jag verkligen ville se ett nytt och bättre samhälle vaxa fram

Jag fortsatte med att be en person i hamnen om förlåtelse och detta byggde en vänskap mellan oss som sedan hjälpte till att skapa större gemenskap mellan oss jobbare och, tror jag, också mellan oss och arbetsgivarna

Jag ställde sedan upp i de fackliga valen och fick undan för undan ökat förtroende och kunde gladja mig åt en mycket stor majoritet vid mitt val till ordförande. Men det var mitt samtal med min granne som öppnade mina ögon för att det verkligen betyder något vad jag gör och hur jag lever. Jag fick klart för mig att jag behövdes inom den fackliga rörelsen och mitt fortsatta arbete där har vidgat mitt intresse mer och mer för världens arbetare, miljonerna i världen.

Dubbel betalning

Då det gäller förhållandet mellan fackföreningsrörelsen och arbetarpartiet i Australien vet Jim besked.

De flesta fackföreningar är medlemmar av partiet, säger han. Det betyder att majoriteten av delegaterna på de årliga partikonferenserna, där partiets handlingslinjer dras upp, tillhör fackföreningsrörelsens folk. Problemet just nu är att alla inom valjarkåren är ivriga att se en förändring. Många raknar nog tyvärr med att med en arbetarregering skall man bara behöva arbeta halften så mycket för dubbel betalning. Där måste vi hjälpa till och se till att var nuvarande regering får arbetsro och kan genomföra de stora sakerna på programmet.

En sådan punkt är utjamning av löneklyftorna. Det kan inte vara riktigt att en utbildad arbetare i en industri kan tjäna sju gånger så mycket som en

Jim Beggs (t.h.) talar med kollegan i Norrköping, Harry Jessen (t.v.)

utbildad arbetare i en annan. Bagge ger ju faktiskt in i jobbet allt vad de kan.

Jag har också sett en del av hur ni har i Sverige sedan länge arbetat på ett valfardsprogram som vi natt och dagnat börjat på. En hel del av vad jag lärt vill jag ta med mig hem och föra vidare. Men om det skall genomföras måste arbetarpartiet ha regeringsställning. Det betyder att vi i fackföreningsrörelsen måste vara klara över att vi är ansvariga för hur landet sköts.

Något är gallet

Vi kommer in på likheter och olikheter mellan länder och om hur Jim ser på framtiden.

Jag tror att Sverige, Skandinavien och Australien är lika på flera sätt, säger Jim. Genom samlade insatser har valfarden i våra länder ökat fantastiskt. Då det gäller löner och arbetsförhållanden ligger vi inte efter något annat land. Men det är tydligen så att materiell valfard är inte nog, den loser inte

alla problem. Den har t ex inte fort med sig samhörighet i familjelivet. Det kanske i sin tur beror på att vi inte helhjärtat gått in för arbetarrörelsens målsättning som jag känner den. Broderskap mellan alla människor oavsett ras och klass. En ide byggd på moralisk grund, val medveten om människans behov av andliga värden.

För att uppnå den målsättningen behövs ett nytt konkret tankande. Det måste innebära att vi från våra rika nationer tankar på, med och för dem som har det sämre. Det måste vara något gallet då vi ger våra bönder besked om att hålla vetearealen nere, samtidigt som folk svalter ihjäl i världen. Jag tror vi måste öppna kommunikationsvägarna och hjälpa varandra att realistiskt tanka långt bortom våra egna själviska målsättningar. Att tanka och handla för hela mänsklighetens behov, det måste vara en framtidsuppgift för fackföreningsrörelsens och arbetarrörelsens folk överallt.

John Söderlund

Personliga hälsningar från Cypern

«Vår o, vacker men olycksdrabbad, har gått igenom hemska handel-
ser Vi har lärt oss vad ordet fruktan betyder, fruktan för död och
skador, fruktan för fornedring och tortyr, fruktan för morgondagen
Liksom i alla krig har många stupat på båda sidor och fastan vi
turkar nu fått försakran om att få behålla vår frihet och våra liv är
det i alla fall en fruktansvärd olycka som drabbat Cypern och cyp-
rioterna Man kan inte låta bli att gråta av medkänsla med både
vänner och fiender »

Så skrev nyligen en turkisk la-
rarfamilj på Cypern till euro-
peiska vänner Både turkar och
greker på ön hade under strid-
erna i somras förlorat möjlig-
heten att hålla kontakt med
vänner i utlandet Det faktum
att var tredje cypriot har måst
fly från sitt hem säger en del
om det kaos som rådde och an-
nu råder i landet

Nu har emellertid den ovan
namnda turkiska familjen och
andra cyprioter, av båda folk-
slagen, haft besök av gemen-
samma vänner från andra lan-
der och om detta besök berättar
Paul-Emile Dentan i NVIB:s
franskspråkiga kollega Tribune
de Caux Vi gör här ett utdrag
ur hans artikel Medkänslan
med både vänner och fiender
finner Dentan också hos den
grekiska familjen Christodouli-
des, Neophytos och Antigone,
med två barn

En helt vanlig familj av det
slag som det finns så många
av överallt i världen, men
som tagit emot Guds kraft i si-
na liv och upptackt den roll de
kan spela i sitt splittrade land
Tribune de Caux har tidigare
publicerat en artikel om deras
arbete för försoning mellan
fiender Vid tiden för den pub-
liceringen hade vi givetvis ing-
en aning om det drama som
bara några veckor senare skul-
le storma fram över inte bara
denna familj utan också över
tusentals andra, som på en en-
da dag förlorade allt, hem, ago-
delar, arbete, om inte livet

Som så många andra hade
familjen Christodoulides gjort
upp sina semesterplaner i bor-
jan av juli Barnen skulle resa
till farföräldrarna i byn uppåt
Trodosbergen Föräldrarna ha-
de beslutat att tillbringa sin le-
dighet i England, på Moralisk

upprustnings centrum i Tirley
Garth Så Antigone följde först
barnen till bergsbyn och Neo-
phytos avslutade sitt arbete på
den brittiska basen Dekhelia
nara Famagusta Han skulle lå-
sa huset och sedan hamta sin
fru Det var då den statskupp
exploderade, som så när hade
kostat ärkebiskop Makarios li-
vet och som följdes av militär-
juntans fall i Grekland och den
turkiska krigsaktionen på Cy-
pern

Den senare kom ju i två vå-
gor På Cypern hade man trott
att turkarna skulle noja sig
med framgången på öns norra
del Men när pansarförbanden
från Ankara trängde fram på
vagen mot Famagusta, Cyperns
enda större hamn, återstod för
den civila grekiska befolkning-
en endast flykten Folk lam-
nade allt och flydde, tog inte
ens med sig det nödvändigaste

Neophytos var en av de allra
sista som lämnade staden Han
fick hoppa in i en tysk läkares
bil och lyckades återförening
med familjen Men han var fullt
medveten om att hans hem skul-
le bli ockuperat, kanske plund-
rat och att han knappast skulle
återse det

Neophytos arbetar fortfarande
på den brittiska basen Dek-
helia Varje fredag kväll reser
han sex timmar i buss till de
sina på andra sidan om Cirka
tio tusen flyktingar lever nu vid
den bas där han arbetar «Det
som lonar sig mest», säger Neo-
phytos, «är att ge dem Mora-
lisk upprustnings böcker, för
genom att läsa dem förlorar
flyktingarna sin ovilja mot tur-
karna och kan se mot framtiden
med större klarhet och lugn»

Han beklagar att den grekiska
upplagan av «Svart-vita
boken» är slutsåld och begär iv-
rigt en andra upplaga till att
delas ut bland flyktingarna

Fru Antigone är kvar i bergsbyn med barnen. De sover sex personer i ett rum som är besvärligt och dyrt att varma upp. «Men», säger hon, «när vi hade vårt get hus tänkte jag varje månad på vad nytt vi kunde skaffa till hushållet. Nu när vi förlorat allt är jag ändå tillfreds och jag tankar på de många landsmän som har det svårare än vi och inte ens har tak över huvudet».

Nasta van som vi besöker är Spyros Stephou, tulltjänsteman i Nicosia. Hans familj har inte drabbats direkt, även om deras hem lag bara något hundratal meter från en väg som bombades av det turkiska flyget. Några fonsterrutor sprängdes. Med mod och lugn hindrade han många av sina grannar att fly i panik ut till doden på vägarna.

Flyktinglager på Cypern

Hans måg, som är soldat, har anmälts som saknad men familjen bevarar hoppet att han lever och gommer sig i bergen, ett hopp som delas av alla anhöriga till de tre tusen män av vilka man förlorat alla spår.

Men Spyros har inte förlorat sin passion för forskning mellan fienderna. Tillsammans med en av sina vänner från tiden i EOKA (kamporganisationen för Cyperns förening med Grekland), en minister i Clerides regering, talade han till den grekiska befolkningen i Limassol. Båda förklarade «Vi bor inte ta någon form av hämnd på turkarna som lever ibland oss, istället bor vi hjälpa dem till bättre levnadsförhållanden».

Spyros presenterade oss en dag för denne minister som sade oss att «framförallt bor vi

En historia från CYPERN

Stillfilm med makarna Spyros och Maroulla Stephous egen berättelse om hur de fann ett nytt sätt att kampa för sitt land. (Se vidstående artikel)

121 diabilder i färg jämte ljudband för kassett eller bandspelar. Svenskt tal.

Hyprespris 20 - kr (Frakt tillk)

Kan beställas från

Ide och Kultur

Sveavägen 34, 6 tr,
111 34 Stockholm
Tel 08/10 34 56

ena grekerna som är splittrade sinsemellan och sedan ena greker och turkar. Dithan kommer vi inte med vapen. Vi behöver hjälp av människor som inte exploaterar våra schismer. Man kan mycket väl tillhålla ett politiskt parti men om man är medlem av regeringen tillhör man hela folket. Det är därför jag är i kontakt med varje grupp, varje parti».

Hemma hos sig låter Stephou oss en kväll möta cirka femton personer, ambetsmän, lärare, en f.d. minister, människor för vilka Moralisk upprustningsanda är nödvändigare än någonsin. «Vad gör man för att skapa förtroende mellan greker och turkar?» frågar de sig. De skiljs åt den kvällen övertygade att en lösning finns om ett antal människor börjar leva utan överlagshet och utan bitterhet. «Med två hundra människor som lever fullt ut. Moralisk upprustningsnormer skulle Cyperns problem vara löst», hade en medlem av parlamentet förskräkat en av de närvarande. ■

"SONG OF ASIA" TILL EUROPA

Från och med mitten av mars gastas Europa av en ovanlig grupp vanliga människor från Asien och Australasien. Då anländer ett 70-tal från inte mindre än femton länder hit. De kommer att stanna här åtminstone tre månader.

Den bild av Asien vi får i Europa genom press, radio och TV är oftast mörk. Det är svalt, överbefolkning, klassmotsättningar, politisk maktkamp, krig, bomber, barn utan föräldrar, hopploshet. Det får oss nästan att glomma den gamla civilisation och rika kultur som finns på den kontinenten.

Under två år har dessa 70, yngre och äldre, rest i Indien

och Indokina med sin musikaliska revy *Song of Asia*, som presenterar deras erfarenheter av sina länder och folk.

Var och en av dem representerar någon del av kontinenten. De hör hemma i Laos och Syd-vietnam, två länder som harjats av krig oavbrutet under de senaste 20—30 åren, i Filippinerna, i vars södra del inbördeskriget rasar mellan kristna och muhammedaner, i Malaysien, ett land med rika materiella resurser men svåra rasmotsättningar.

Omkring 20 av dem är indier. Halften av dessa skulle också vi igenkänna som indier. De andra kommer från Nordostindien och representerar bergs-

folken i Meghalaya, Mizoram och Nagaland. Totalt i sitt eget land betraktas de som kineser, burmeser eller japaner.

Några kommer från stilla-

Den myllrande kontinentens starka kontraster i folkslag och farger återspeglas i *Song of Asia* i ansiktens växlande hudfarg, gula, svarta, bruna, vita, och i de mångskiftande kladedrakterna. Åskådaren förs till en asiatisk marknad där alla samlas, kinesen med sin noodle-butik, frisören som har sin kundkrets på trottoaren, teforsaljaren, fruktmånglerskan från Vietnam, en kraftig fiskemadam från Papua Nya Guinea. Alla försöker överrosta varann i kampen om koparnas upp-

marksamhet. Sceneriet växlar och fyra danserskor — från Laos, Japan, Turkiet, och Indien — kommer in. Kontrasten igen, från Asiens hogrostade folkträngsel till dess meditativa ro. I liknande scener skiftar stämningen oupphorligt allteftersom kontinenten, dess folk, kultur och historia frammanas.

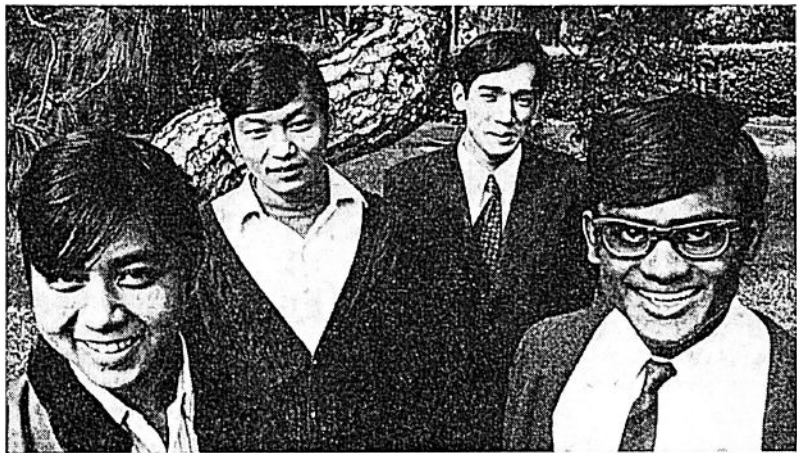
Song of Asia är inte uppdyktad — den ger form åt deltagarnas egen verklighet, deras erfarenheter och strävanden. Den är ett mote med Asien av idag — 1975.

havsländerna. Australien och Nya Zeeland, Papua Nya Guinea och Fiji. Även om livsstilen i de båda förstnämnda är europeisk, känner de sig mer och mer knutna till Asien, vilket de också är rent geografiskt, och de inriktar sig på ett utvidgat samarbete. I Australien är det den officiella politiken.

Song of Asia bortser inte från Asiens mörka sidor. De presenteras, men tyngdpunkten läggs mera på orsakerna till fattigdomen, klasskillnaderna, och kriget, så som de själva ser dem.

I sketcher, sånger och dans porträtteras hopplosheten — och hoppet. Hoppet om en förändring som de själva upplevt i sina egna liv och sammanhang. Krig börjar i människors hjärtan. Det är där det först måste bekämpas.

Song of Asia appellerar direkt till oss som människor med ansvar för den värld vi är en del av. Den talar till hjärtat lika mycket som till förnuftet. Vad känner vi inför framtiden?

Fyra unga indier, tre från Nordostindien och en från Sydostindien, ovan. Nedan en bild av det historiska motet när Laos statsminister prins Souvanna Phouma välkomnar sin halvbroder prins Souphanouvong och de efter 10 års vapnad kamp bildar en koalitionsregering. Samma dag anländer *Song of Asia* på statsministerns inbjudan.

Elsa Rengfelt.

Revolutionär på heltid

Vad får en ung människa att ge sitt liv för en ide? Vad betyder ett sådant stallingstagande, inte i klyschor och fraser, utan i verkligheten, i praktiken? Elsa Rengfelt är tjuugo år och har i åtta år arbetat heltid för Moralisk upprustning

Elsa kände till Moralisk upprustning hemifrån

— Men jag tror inte jag riktigt förstod vad det betydde för mitt privata liv, säger hon. Jag kunde inte inse att det kunde betyda något för världen hur en människa lever. Men världens elände beror ju på att människor drivs av fel saker. Vi skyller ofta på samhället, men samhället består ju av människor, menar Elsa.

— Jag har aldrig definitivt beslutat mig för att bli heltidsarbetare, fortsätter hon, utan har latit Gud steg för steg visa mig vad jag ska göra. Nu är det riktigt att jag ska vara här och jobba med detta. Framtiden är inte utstakad, och det känns spännande!

Elsa tycker att de åtta åren med Moralisk upprustning varit mer spännande och innehållsrika än hon vågat drömma om.

— Något så spännande hade

jag aldrig kunnat tanka ut själv!

När Elsa var nitton år och just tagit studenten för hon till London. Där träffade hon en grupp indier som för runt med ett skådespel i Moralisk upprustnings regi, «India Arise».

Det var då, när hon talade med dessa människor från andra sidan jordklotet som hon verkligen förstod innebörden i orden «ge sitt liv åt Gud».

Sådan är vardagen

— Det är svårt att förklara de orden för en som inte tror, tycker Elsa. Jag hade en tro på Gud, men den var liksom begränsad. I London beslutade jag verkligen att lyssna till den inre rosten, göra ett experiment, och det fungerade.

Hittills har det alltså blivit åtta års heltidsarbete. Elsa låter Gud steg för steg visa va-

gen. Det har blivit ett halvår i Indien.

Just nu bor Elsa på Alnas, Moralisk upprustnings hem i Stockholm. Vardagen där är mycket skiftande. Plötsligt kommer det ovanliga gäster, folk ringer eller kommer bara och knackar på. Alnas är öppet för alla. Ibland har man också filmvisningar.

Så är det förstås hushållsarbete, i vilket alla som bor på Alnas deltar. Elsa har också sekreterarutbildning, och med det följer ju också en hel del rutinjobb.

— Men man får aldrig fastna i rutin. Det viktiga är hela tiden människor. När det blir riktigt så stannar jag upp och tänker: Vilka människor kan jag ha omsorg om idag?

Elsa tror att ett av vårt samhälles stora fel är att vi har så mycket att göra att vi inte hin-

Forts s 14

Anna P. 83 år ung

Och kan du tanka dig — när jag var nio år smog jag mig olovandes ner i vävkammaren och vavde på min mosters vävstol!

Ogonen riktigt lyser när Anna Persson berättar om sin barndom på gården i Skåne. De flesta har väl fått erkänna att de knyckt applen i grannens trädgård eller kakor i Mammans burkar som barn. Men inte många av oss har fått göra en sådan bekännelse som Annas!

Nu är hon 83 år och lever som pensionerad slojdlärling i en trivsamt lagenhet i Traneberg. Men vill man träffa Anna får man passa på att ringa innan — hon är ofta ute på besök eller har något att bestyra.

När jag sitter hos Anna en solig eftermiddag och hör henne berätta den ena episoden efter den andra ur sitt liv, får jag ett alldeles bestämt intryck. Anna är inte någon ensam människas ensamstående, men hon har det inte ensamt omkring sig. Hon trafkar någon i förortens vävstuga som hon blir bekant med och försöker

hjälpa. På tunnelbanan möter hon ungdomar, som hon faktiskt hinner bli vän med, även om de skiljs åt vid nästa station och inte vet varandras namn.

— Men låt oss få höra något om hemmet och barndomen först, Anna! Berätta om hur din Mor gick till kungen för att rädda gården!

Den historien ligger ändå bortom Oscar II:s tid, men tydligen har Anna fått höra den berättas otaliga gånger av Mor, så att varje ord i replikerna mellan henne och kungen bevarats i minnet.

— Far hade skrivit på en borgensförbindelse för en stor sum-

ma pengar, men mannen gjorde konkurs. Där stod vi utan någon säkerhet, och arrendet för kronogården måste betalas på utsatt datum. Domanintendenten kunde inte bevilja uppskov — det kunde bara kungen. Mor reste till Stockholm och fick företrädare hos Oscar II. Där satt han bakom ett stort bord. Mor visades in, snyggt och prydligt kladd som alltid, och neg

«Vad har min goda kvinna att anföras?» frågade kungen vanligt. Mor redogjorde för vad som hant.

«Låt mig få tanka över det här», sa kungen fundersamt. Efter en stund frågade han ▶

Anna Persson

«Tror ni det kommer att gå?»

Ja, svarade Mor, det trodde hon Kungen frågade noga om alla yttre förhållanden, familjens storlek och barnens ålder. Mor svarade på allt. Hon hade talets gåva och hon hade lart sig tala «fint» så att kungen förstod henne. Till sist sa han

«Jag kan inte lova någonting. Men jag skall låta undersöka saken.»

Så var det slut på samtalet. Mor neg och för hem igen. Domantendenten fick tydligen besked att han skulle försöka gora uppskovet möjligt. Två valbargade bonder gick i borgen för Mor och Far. Men det blev ändå inte möjligt att klara den stora gården utan de fick gå till ett mindre hemman. De slet verkligen oerhört hårt och barnen fick hjälpa till, så mycket att min äldste bror försummade en stor del av skolan. Det kunde handa att Mor stod helt utan mat i huset och inte ens hade mjölk att baka av. En sådan gång kom hon ihåg att hon hade en påse nätter på loftet. Det blev middagsmaten — men dessutom gjorde hon något som hon egentligen inte fick för. Far hon gick ut och mjolkade en av korna. Han ville alltid att all mjölk skulle skickas till mejeriet, och så fick vi bara blåmjölk tillbaka. Men jag minns att min bror sa, att en så god middag som notterna och sotmjolken hade han sällan fått.

Min moster som jag bodde hos en stor del av min uppväxttid hjälpte mig att komma in på Hammenhogs folkhögskola. Sedan blev det slöjdseminariet i Stockholm. Min första plats blev på en skola för mentalt storda barn utanför Göteborg. Där stannade jag i fem år. Jag lärde mig att tycka om barn sådana de är. I de andra skolorna trivdes jag också. Det var fort-

sättningsskolor och folkskolor i stockholmstrakten 1928 fick jag min ordinarie tjänst på en samrealskola och där stannade jag i trettio år. Ända tills jag blev pensionerad.

Hotad — men inte radd!

Anna Persson — den noggranna, den varmhjärtade, den skickliga, tankar jag Tank vad hon hunnit med att uppleva, vava, brodera, sy och laga i sitt långa liv. Matsalar och gastrum i Caux har blivit vackrare genom hennes försorg. Moralisk upprustnings hem i Stockholm, Alnas, har blivit mer av ett hem med det bästa av svensk textilslöjd tack vare Anna och hennes vänner.

— Vet du, jag är så tacksam för vad livet gett mig, säger Anna. Ett Guds verk genom människor.

— Vill du berätta något från tunnelbanan? undrar jag så.

— Jo det var den där gången jag blev hotad, börjar Anna. Jag skulle kopa biljett vid luckan. Men jag fick se en grupp ungdomar som stod i en tät ring omkring en liten kvinna som försökte dela ut flygblad. Det var inte Frälsningsarmen, men kanske något liknande. Stämningen var hotfull bland ungdomarna. De riktigt skrånade. Jag gick fram till dem och sa så högt jag kunde.

— Men vad är det ni gör, grabbar?

En av pojarna vände sig om mot mig och höjde hotfullt knytnaven. Han var så stor och lång och jag var så liten. Jag såg honom rätt i ögonen och sa

— Jag är inte radd för er.

Han vände sig om till ungdomarna igen. Men en gång till kom han fram, arg och hotfull, knöt naven i luften emot mig.

— Men jag är inte radd, sa

jag en gång till.

Handen sjonk. Han ryckte på axlarna. Gruppen började losa upp sig och skingras. Jag fick brått ner till perrongen där mitt tåg skulle komma.

Nere på plattformen motte jag honom igen, den långe.

— Jaså, det är ni som inte är radd, sa han när han fick se mig. Nu var han ganska vänlig.

— Varför skulle jag vara radd för er? svarade jag lugnt.

— Tror ni på Gud? frågade pojken.

— Ja, det gör jag.

— På Jesus också? Har han hjälpt er någon gång?

Jag hann inte säga mycket innan tåget kom. Men jag hade känslan att det var en annorlunda grabb som stod där.

En annan gång satt jag mitt emot två flickor i tunnelbanan. Vi började prata om någonting. Men den ena kunde inte få fram orden riktigt.

— Varför pratar du så sud-digt? frågade jag.

— Jo, ser du, jag är en sån där, sa flickan och vände upp handleden för att visa mig att den var full av stick. När man har börjat kan man inte sluta.

— Ni som är duktiga, intelligent flickor — inte ska ni förstora era liv med sånt, sa jag. Och jag fick för mig att nu måste jag ge dem hela min djupaste övertygelse, så det gjorde jag. Efter en stund skulle de gå av, men jag horde den ena säga till den andra «Det var en snäll tant.»

Det har är inte sådant som jag tycker är lätt att gora av mig själv. Men varje gång har det varit något inifrån som sagt mig att jag måste. Men man tycker ofta att man gör alldeles för lite, särskilt för unga människor som har det svårt.

Gerd Jonzon

Kort nytt

KANADA OCH USA

infor en gemensam världsuppgift ar temat for en konferens som hålls den 13 — 15 juni 1975 i Banff, Alberta, i Klippiga bergen

EDINBURGH

Skotska studenter har tagit initiativ till en internationell konferens 31 mars — 4 april for «alla som kanner att en radikal forandring ar nodvandig » Deltagare vantas från europeiska lander — daribland också de nordiska — samt från Afrika och Asien Under de senaste åren har liknande påskkonferenser hållits i Oxford, Paris och Berlin

BAGUIO, FILIPPINERNA

Gerillastrider mellan kristna och muhammedaner pa Filippinernas sydligaste o Mindanao har pågått i flera år Mot bakgrunden av dessa oroligheter samlades unga filippiner från alla delar av landet till en konferens for Moralisk upprustning i Baguio Många delegater vid konferensen beslutade itu med splittring och hat i sina egna familjer Från den utgångspunkten hoppades de kunna ge ett bidrag till att bota hatet och splittringen på Mindanao

INDISK INDUSTRI

I Asia Plateau, Panchgani, Moralisk upprustnings centrum i Indien, har en serie industriseminarier påbörjats Delegationer från industrier i Bombay, Poona, Bangalore, Madras och Delhi har hittills deltagit

Vid ett av seminarierna i den nu pågående serien sade nationalekonomen professor S D Punekar om samarbetet i indisk industri att «vi har förhandlingsmaskineriet, men vi saknar en atmosfär av fortroende »

Satyra Banerjee, en facklig ledare inom järnvagsmannaförbundet, talade om sambandet mellan människors privatliv och möjligheterna att få industrin att fungera Banerjee sa att han alltid krävt rättvisa från arbetsgivarna «Men i mitt hem var jag en varre tyrann än någon arbetsgivare »

En arbetare från Khatau Mills, en av Indiens stora textilindustrier, sa att det var förvandlingen i hans chef efter det han besökt ett liknande seminarium, som föranlett honom att resa till Panchgani

OLJEPLATTFORMARNA

några hundra kilometer utanför Aberdeen har blivit en symbol för de förhoppningar många ställer på Storbritanniens framtid Men i deras spår har följt en roffaranda och exploatering av både människor och natur, som blivit en splittande faktor i samhället Många skottar har börjat arbeta för ett konstruktivt alternativ till denna situation Så har man t ex slagit sig samman och köpt ett hus som skall bli ett centrum för Moralisk upprustning Studenter från Aberdeens universitet vill få folk i nordöstra Skottland att tanka igenom vart dagens oljerush kan leda landet

För att dramatisera sina strävanden har de iscensatt Peter Howards skadespel *Stegen*, som visar Korsets relevans i dagens värld En av studenterna vid lantbrukshogskolan sade bli «Genom detta spel hoppas vi åstadkomma en verklig förändring i hela samhället » Han berättar om de beslut hans familj fattat De har ett jordbruk utanför Aberdeen «Med tanke på dem som inte får nog att äta i världen har vi beslutat att den sad vi odlar skall användas som mat till människor Vi har beslutat att inte sälja någon mer sad till whiskyframställning, även om vi därigenom får lagre pris för den »

GOTEBORGSPREMIAR

på VI BEHOVER DEJ' — ETT SPEL OM PETER WIESELGREN agde rum den 9 mars på Ekebacksskolan i Västra Frölunda

12 150 BARN

från 186 skolor i Stor-London har deltagit i Westminsterteaterns skolprogram «En dag på en lوندonteater» I skolprogrammet ingick en foreställning av musikalen HUNDEN OCH BENET En del av barnen hade fått stiga upp klockan halv sex för att resa in till Londons centrum och vara med om vad de kallade «en toppendag»

ENGLAND 2000

kallas ett nyskrivet spel som framfördes av afrikanska, asiatiska och engelska familjer i Birmingham och Coventry Coventry Evening Telegraph skriver att pjäsen vill ge en bild av hur England «skulle kunna bli om människor fick den rätta installationen till förhållandet mellan raser»

Revolutionär

Forts från s 10

ner med varandra

Elsa arbetar helt ideellt och har ingen lön. Till personliga utgifter får hon bidrag från två familjer, som av overtygelse vill stödja hennes arbete, och också olika tillfälliga gåvor. Av dessa pengar betalar hon regelbundet en del till hushållskassan.

«Lyxprylar» är det inte tal om, men Elsa upplever sig aldrig ha saknat något som hon verkligen behovt.

— Ibland är det svårt för

stoltheten att erkänna att man inte har nog med egna pengar. Men folk ger ju pengar av overtygelse, och när vårt samhälle är så materialistiskt som det är kan det tomt vara skönt att inte ha «egna» pengar. Och det går ihop, tack vare tro och bon.

Men kanns det inte svårt att slopa, eller i varje fall uppskjuta, sin «karriär»?

— Egentligen har jag aldrig känt något behov av karriär, har inte haft något särskilt dromyrke. Men jag skulle gärna vilja arbeta med hantverk eller hemslojd, vävning t. ex., säger Elsa.

Hon menar att karriär kan ju också betyda viljan att «vara något» i självhavsbeleg. Den frestelsen finns väl hos alla människor.

Men Elsa upplever inte att hon offrat någon karriär.

— Men ibland längtar man efter ett eget hem, att inreda och pyssla i. Men i Indien förstod jag att även om jag inte har något materiellt att ge, så kan jag «offra» mitt begär efter bekvämlighet.

Ibland har Elsa upplevt att folk har haft svårt att förstå hur man kan leva så för en ide. En del har trott att det var en övergående ungdomside.

— Men det har hållit i åtta år, så de börjar respektera det, säger Elsa.

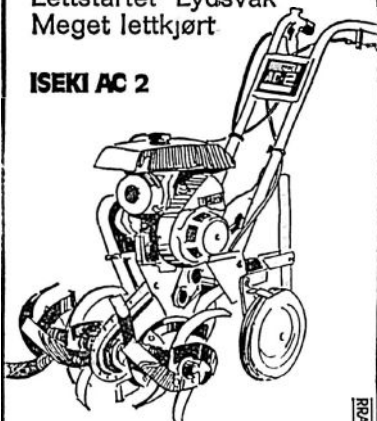
— Det viktigaste är att varje människa får en chans att finna sin kallelse, sin uppgift. Jag ser det som min uppgift att hjälpa människor med det.

Vibeke Olsson

Fresende japaner

ISEKI — den nye have-
jordfreser. Bygget med
japanernes sans for
detaljer og kvalitet.
Lettstartet. Lydsvak.
Meget lettkjørt.

ISEKI AC 2

Reinhardt Maskin A-S

4601 Kristiansand S

Avd. Østre Aker vei 101

Oslo 5

Bruk
kvalitetsprodukter
fra

A S SABA

Skolans inre arbete

All utbildning börjar och slutar med människor. Det är någonting som vi alltför ofta glommer. Den filosofi som präglar utbildningen börjar och slutar med vad vi tankar om människornas bestämelse. Somliga revolterar mot det som kanske är den antikristna kärnan i vår västerländska filosofi. Det är det «marknadsetos» som betyder att människorna för det mesta bedoms efter sitt ekonomiska värde.

Kommunismen gör anspråk på att vara en protest mot detta tankesätt. Den betonar en annan sorts ekonomi, men den är väsentligen ändå ett sätt att bedoma människorna efter deras ekonomiska värde. Därför kan den inte tolerera en Pasternak eller en Solsjenitsyn som kan skriva om ett människovärde som inte är ekonomiskt. Deras motivering för att ha omsorg om människorna är tron på att Gud aldrig upphör med sin omsorg. Han ger aldrig upp även den mest förkomne skurk eller alkoholist.

Skolutbildning för *alla* barn är ett ganska nytt ideal, grundat i den djupa övertygelsen om och tron på varje barns värde. Om Frank Buchman trodde att varenda människa var vad han kallade «a royal soul» (att varje människa har ett så stort värde att hon borde behandlas som en kung), så trodde en del av folkskolans pionjärer att *varje* barn tillhörde en elit.

Som lärare är jag övertygad om hur viktigt det är att lyssna. Det är ett lyssnande som har sitt centrum i andra människor, i ens eget samvete, ens inre rost, eller Gud. Jag tror att vi behöver fem olika sätt att lyssna

1 Att lyssna *uppmärksamt* till vad eleverna säger. Att lyssna uppmärksamt betyder att man lyssnar efter sådant som hjälper oss att förstå elevens behov. Det betyder att koncentrera oss på det vi hör så att det inte går in genom ena örat och ut genom det andra.

2 Att lyssna för att *förstå*. Kanske behöver vi ställa någon fråga för att bättre förstå vad eleven verkligen menar, vad det som sags verkligen betyder.

3 Att lyssna för att *komma ihåg*. Det är så lätt att gå sin väg och glomma vad som hant med en elev. Om vi verkligen är intresserade av eleven, då kommer vi ihåg. Om vi inte är intresserade, då kommer vi inte ihåg, och då kanske vi inte alls skulle vara lärare.

4 Att lyssna för att *handla*. Det sades en gång för länge sedan att «tro utan gärningar är död». Ord är fattiga utan handling. Om ens motivering är att möta elevens behov, då vill man handla.

5 Att *lyssna till Gud*. I en av Jesajas profetior om Kristus (kap 50 4-5) heter det

«Herren, Herren har givit mig en tunga med lardom, så att jag förstår att genom mina ord hugsvala den trotte, han vacker var morgon mitt öra, han vacker det till att hora på larjungasätt. Ja, Herren, Herren har öppnat mitt öra, och jag har ej varit gensträvig, jag har ej vikit tillbaka.»

Det är en intressant synpunkt, att man kommer att ha en tunga med lardom, om man hör på Gud, lyssnar till honom, särskilt om man som lärare lyssnar med elevernas behov i tankarna.

Sedan labour-regeringen kom till makten i Australien 1973, har den centrala budgeten för skolväsendet ökat från 430 milj. australiska dollar till över 1 500 milj. dollar.

Den nye utbildningsministern Kim E. Beazley är själv lärare till yrket. Under sin politiska karriär har han gjort sig känd som en forkämpe för eftersatta gruppers rättigheter, särskilt den australiska urbefolkningen.

Har nedan återges utdrag ur ett anförande Beazley hållit i Melbourne.

BÅTPLANER?
Rådfråga
Båt-PONTUS
Goteborgs
Frihamn
Tel: 031-51 07 04

Båt
PONTUS